

Eitt framkomið land?

Brandur Sandoy

Nú verkfallið er av, liggja mær orð á hjartanum, sum eg noyðist at deila við fólkið í hesum landi. Havi havt høvið at vera við

allan vegin ígjøgnum prosessina, og havi tí havt høvið at eygleitt støðuna og havt støðuna tætt innat mær sjálvum fyri fyrstu ferð.

Niðurstøða mín er, at vit í hesum landinum ikki eru í námindi at kunna kallað okkum eitt framkomið land.

Hvønn verjur samfelagið?

Eitt verkfall gongur altíð útyvir onkran og okkurt. Tað er púra náttúrligt.

Fakfelagið hevur tey verkfalsvápni, sum samfelagið vil loyva teimum at hava. Og fakfelagið brúkar

hesi vápn eftir sínum egna høvdi.

Farna verkfallið prógvar enn einaferð, at vápnið sum brúkt verður, rakar tey veikastu í samfelagnum, og at man ikki smæðist við at brúka hetta vápnið í sjálvsøkni, fyri at fáa nakrar krónur afturat.

Vit eiga at spyrja okkum sjálvi, um tað veruliga eigur at verða soleiðis, at tey veikastu í hesum samfelagnum absolut onga verju skulu hava í verkfalsstøðu?

Er tað í lagi, at ein sum hevur brúk fyri hjálp frá starvsfólki at passa andingartól sítt alt samdøgrið, skal ivast í um hann fær tað hjálp hann hevur brúk fyri til

at anda, bara tí at verkfall er?

Er tað í lagi, at óhjálpin liggja heima í sínum egna skarni, bara tí verkfall er?

Er tað í lagi at ótti, ivi og óstabilitetur skal verða avleiðingin fyri okkara veikastu borgarar, bara tí verkfall er?

Er tað í lagi, at alilaksurin ið svimur í ringunum á sjónum hevur betri verkfalsverju enn veikastu borgararnir í landi okkara?

Samhugi?

Orðið samhugi hevur fingið annan týðning seinastu dagarnar, enn orðið hevur havt frammanundan.

Samhugi er ikki longur ósjálvsøkin.

Samhugi er nú nakað man vísur, fyri at at fáa minst líka nógv burturúr sjálvur, sum tann man vísur samhuga fyri.

Hóast hetta, trúgvi eg meira uppá tann ósjálvsøkna samhugan, og hóast eg ikki fari í verkfall, so fari eg at lýsa mín samhuga við teimum borgarum okkara, sum kalt og kyniskt eru offur fyri eini ótíðarhóskandi verkfalsskipan, og einum stýri í hesum landi, sum politiskt ikki megnar at gera manngarð um tey veikastu í landinum, tá tey eru fyri verkfalságangi.

Stjórnarskipanin er hvørki fyri sambands- ella javnaðarfólk

Føroyar hava mesta frælsið, ið hugsast kann, men sonevnda “stjórnarskipanin” er amboðið til at skerja móguleikar og persónliga frælsið hjá tær og mær

Bárður S. Nielsen

Formaður í Sambandsflokkinum

Higartil hevur arbeðið við sonevndu “stjórnarskipanini” borið brá av demokratiskum undirskotið. Orsøkin er, at 14. september-samgongan hevur valt bert at hava hana inni í politisku skipanini.

Fólkið er í stóran mun hildið uttanfyri. Borgarin er ikki komin til orðanna og hevur ikki havt høvi til at viðgera stjórnarskipanina á nevniðerdan hátt.

Soleiðis hevur landsstýrið á ódemokratiskan hátt bølt oman yvir stjórnarskipanini. Kortini billar samgongan føroyingum inn, at alt skal spretta úr fólkinum í Føroyum. Tað hendir ikki.

Tí er tað sera positivt, at Føroya Væl – veljarafelag Sambandsflokksins í Suðurstreymi – tók stig til at fáa eitt orðaskifti í lag um málið herfyri. Tað fór fram í Finsin, gamla kommunuskúlanum í Tórshavn.

Soleiðis kom sonevnda “stjórnarskipanin” loksins úr tí dulda, og orð vórðu sett á hana.

Frælsasta fólk í heiminum

Í mínum hugaheimi snýr tað mesta seg um, at føroyingar skulu hava bestu móguleikar nú og í framtíðini.

Spurningurin er, um vit vilja hava somu móguleikar sum í dag og økja teir frameftir?

Ella skulu vit lata upp í hendurnar á øðrum at skerja okkara móguleikar?

Júst hetta, at móguleikar verða skerdir, er stóri vandin við sonevndu “stjórnarskipanini”, hóast vit í Føroyum hava fólkið, tilfeingið og vitan.

Eingin ivi er um, at Føroyar í dag hava mesta frælsið, ið hugsast kann. Við teimum mongu móguleikunum, ið føroyingar hava, munnu vit teljast millum heimsins frælsasta fólk.

Føroyingar eru í teirri fantastisku støðu, at veljast kann millum tað allar besta í tveimum – og enn-tá trimum londum. Tað stendur okkum púra frítt at velja, hvat ið vit vilja, og vit hava í dag full rættindi og á jøvnum føti gjøgnum Ríkisfelagsskapin.

Fullar hyllar til øll

Sambandsflokkurin, ið er einasti sambandsflokkur í Føroyum, hevur fullar hyllar av móguleikum til øll. Ikki minst tá ið talan er um at arbeiða úti í heimi, og tá ið vit tosa um útbúvgingarmóguleikar.

Hetta at kunna útbúgva seg, hvar man vil, og at kunna virka í øllum Europa, hevur stóran týðning. Føroyingar eru heimsborgarar, og hvør einstakur hevur í Ríkisfelagsskapinum móguleika at røkka sínum dreyum, ambítiónum og at taka sítt persónliga frælsi har, sum man nú einaferð sjálv ella sjálvur hevur hug til.

Sjálvst fullveldisfólk gera brúk

av hesum góðu móguleikum, og tað er teimum væl unt, hóast tey ikki vilja vita av felagsskapinum, sum øll njóta gott av.

Ríkisfelagsskapurin strekkir seg frá Norðurtýsklandið og heilt til Norðpólin. Um vit taka ES-borgaraskapin við – tí hann hava vit sum statsborgarar, sjálvst um Føroyar ikki eru við í ES – ja, so gevur hetta móguleikar og fullkomið frælsi heilt suður til Miðalhavið.

Tann sonevnda “stjórnarskipanin” er tíverri í roynd og veru amboðið til at taka Føroyar úr Ríkinum. Tá verður persónliga frælsið hjá tær og mær og ríkir móguleikar skornir heilt inn á bein.

Spælir tú tær t.d. av við reyða passið, so er ikki longur móguligt at arbeiða frítt í øllum ES-londum. Tað fer at amputera okkara virkis-móguleikar.

Og hóast summi pástanda, at norðurlendskir útbúgvingarsáttmálar fara at standa við í allar ævir, so er longu nú stórt trýst á útbúgvingar í Norðurlondum. Verða sáttmálarnir broyttir ella tiknir av – og tað er ein reellur vandi – so hanga útbúgvingarmóguleikar hjá føroyingum í tunnum tráði.

“Evsta lóg”

Hóast Javnaðarflokkurin nú er farin at leggja avstand til felags Grundlógina í Ríkinum, so vita allir føroyingar, at tað júst er Grundlógin, ið útvegar okkum øllum grundleggjandi og dýrabar ríkisborgararættindi. Grundlógin verjir eisini fólkið móti politikarum, sum vilja bróta niður og enntá gera seg inn á demokratið.

Frá fyrsta degi hevur Sam-

bandsflokkurin ført fram, at sonevnda “stjórnarskipanin” leggur upp til eina konfrontatió – ein politiskan samanbrest – í Ríkinum.

Hetta er nú prógvað.

Á fundinum í Finsin førði formaður Tjóðveldisflokksins, Høgni Hoydal, fram, at sonevnda “stjórnarskipanin” skal standa oman fyri allar aðrar lógir í Føroyum. Tey nevna hana “evsta lóg”.

Harvið er greitt, at samanbresturin í Ríkinum verður veruleiki, og at Tjóðveldi ætlar at festa í eina ovurstóra konfrontatió, ið skal enda við loysing.

Er hetta gott fyri Føroyar og føroyingar? Fremur tað saman-hald? Styrkir hetta okkum sum land og tjóð?

Svarið er eitt avgjørt nei.

Ætlan Tjóðveldis fer at spjaða føroyingar heldur enn at savna okkum, so sum formaðurin í Javn-aðarflokkinum annars legði upp til í nýggjársrøðuni.

At Javnaðarflokkurin stendur modell til “evstu lóg” gongur beint ímóti stevnuni hjá tí flokkinum. At Sjúrður Skaale á fundinum í Finsin mælir til at taka undir við sonevndu “stjórnarskipanini”

og stillar seg undir liðina á Tjóðveldinum, sigur rættiliga nógv.

Ein verulig fólkaatkvøða

Sum flestum kunnugt hevur uppskotið til “stjórnarskipan” sín uppruna í fullveldissamgonguni um aldarskiftið. Hóast ávísar broytingar eru tiknar við, hevur uppskotið enn sama endamál: at taka Føroyar úr ríkinum.

Í Løgtinginum pseudo-viðgera vit eitt uppskot, sum hvørki er fuglur ella fiskur. Fá vita, og fá vilja siga, hvat “stjórnaruppskotið” í veruleikunum gongur út uppá.

Sannleikin er, at Føroyar hava eina góða stýrisskipan. Tað er hana, man eigur at broyta, um tørvur er á tí.

Flestu vita, at endamálið við sonevndu “stjórnarskipanini” er at taka Føroyar úr Ríkinum. Tá er heldur at taka eina veruliga fólkaatkvøðu, har ið føroyingar taka avgerð um at vera verðandi í Ríkinum, ella at taka seg úr Ríkinum.

Ein slík fólkaatkvøða er nógv erligari enn at leggja ein tekst fyri fólkið, sum er óforstáiligur fyri tey flestu, og sum í veruleikanum er